

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

діяльності. Крім того, бажано віднайти зворотній зв'язок, вдячність чи наставництво від керівника особи, колег чи наставників. Також корисно знайти сенс, мету чи пристрасть у своїй роботі чи поза її межами, а також навчитися нових навичок, прийняти нові виклики чи дослідити нові можливості. Крім того, варто практикувати звички самообслуговування та оздоровлення, такі як достатня кількість сну, фізичні вправи та правильне харчування. Крім того, необхідно займатися розслаблюючими, приємними або творчими видами діяльності, які заряджають енергією та покращують настрій. Нарешті, слід спілкуватися з позитивними, надихаючими людьми, які можуть вислухати, поспівчувати або допомогти людині. Однак, якщо особа відчуває депресію, тривогу або наявні суїцидальні настрої, необхідно звернутися за професійною психологічною допомогою.

Список використаних джерел:

1. Нагоски Э., Нагоски А. Вигоряння. Стратегія боротьби з виснаженням удома та на роботі. Київ: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2021. 320 с.
2. Карамушка Л.М., Гнускіна Г.В. Психологія професійного вигорання підприємців : монографія. Київ: Логос, 2018. 198 с.

Боршош Євгенія Іванівна, здобувач вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта» ДВНЗ Ужгородський національний університет»
Науковий керівник:
д. пед. наук, доцент Товканець О.С.

ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ І ВЧИТЕЛЬ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Інклюзія – процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціальне життя, і насамперед, тих що мають труднощі у фізичному та психічному розвитку. Інклюзивна освіта означає повне залучення дітей з обмеженими можливостями здоров'я в освітній процес закладу загальної середньої освіти, життя класу; процес пошуку ефективних методів та форм освітньої діяльності

Мета інклюзії - створення такого соціокультурного середовища закладу загальної середньої освіти, яке б задовольняло індивідуальні освітні потреби усіх учнів, незалежно від особливостей їх психофізичного розвитку [1].

Інклюзивна освіта означає повну адаптацію навчально-виховного процесу до кожної дитини з урахуванням специфічних відмінностей кожної окремо взятої дитини. Базовою основою при цьому виступає адаптація освітнього середовища до кожної дитини, а не дитини до освітнього середовища. Результатом адаптації молодшого школяра до соціуму має передбачати її соціалізацію не лише у навчально-виховному процесі, а наскільки комфортно відчують себе у даному колективі усі учасники освітнього процесу: нормативні діти, діти з особливими освітніми потребами, учителі, батьки; як атмосфера даного цілісного педагогічного процесу сприяє творчості і саморозвитку кожної особистості [2].

Інклюзія пов'язана з визначенням нових знань про спільне навчання дітей в освітньому просторі загального типу незалежно від їх віку, рівня психофізичного розвитку, соціально-економічного статусу.

Запровадження інклюзивної освіти в початковій школі має ґрунтуватися на таких принципах:

- цінність людини не залежить від її здібностей і досягнень;
- кожна людина є здатною відчувати і думати;
- кожна дитина має право на спілкування й на те, щоб її почули;
- усі люди потребують одне одного;
- справжню освіту можна здійснювати лише в контексті реальних стосунків;
- усі люди потребують підтримки і дружби ровесників;
- для усіх учнів досягнення прогресу можуть бути радше в тому, що вони можуть робити, ніж у тому, що не можуть

Ключові аспекти інклюзивної освіти в початковій школі:

1. Рівність і доступність: Інклюзивна освіта спрямована на забезпечення рівних можливостей для навчання всіх дітей. Це означає, що незалежно від фізичних, розумових, соціальних чи емоційних особливостей, кожна дитина має право на якісну освіту.

2. Індивідуалізований підхід: В інклюзивній початковій школі вчителі ставлять перед собою завдання створити індивідуалізовані навчальні плани для учнів з особливими потребами. Це дозволяє враховувати різницю в рівні здібностей та потреб учнів.

3. Спільна навчальна діяльність: Учні з особливими потребами навчаються разом з іншими дітьми. Це сприяє їхньому соціальному розвитку та взаєморозумінню. Важливо враховувати, що інклюзивна освіта користується як генеральною, так і спеціалізованою підтримкою, якщо це потрібно [4].

4. Підтримка фахівців: Інклюзивна освіта включає в себе співпрацю з різними фахівцями, такими як ресурсні вчителі, психологи, логопеди та інші спеціалісти, які надають дітям з особливими потребами необхідну підтримку.

5. Співпраця з батьками: Батьки грають важливу роль у розвитку інклюзивної освіти. Вони мають право бути включеними в прийняття рішень та розробку індивідуальних навчальних планів для своїх дітей.

6. Фізична та архітектурна доступність: Заклади освіти повинні бути фізично доступними для всіх дітей, включаючи тих, хто має обмеження в рухах. Це означає наявність підйомників, поручнів, доступних санвузлів і так далі.

7. Розвиток емпатії і розуміння: Інклюзивна освіта в початковій школі сприяє розвитку емпатії та розуміння серед учнів. Вони вчаться приймати різницю та відчувати себе частиною різноманітного світу [3].

8. Роль вчителя початкових класів в інклюзивному навчанні є критично важливою, оскільки вони мають значний вплив на успішність учнів з різними особливими потребами.

Ключові аспекти ролі вчителя в інклюзивному навчанні:

1. Створення інклюзивної атмосфери: Вчителі повинні створити дружнє та сприятливе навчальне середовище, де всі учні відчуються прийнятими та

важливими. Це включає в себе створення позитивного класного клімату, де дискримінація та виключення неприпустимі.

2. Індивідуалізація навчання: Вчителі повинні адаптувати свої підходи до навчання залежно від потреб кожного учня. Це може включати в себе розробку індивідуальних навчальних планів, використання різних методів навчання та врахування індивідуальних стилів навчання.

3. Співпраця з психологами та іншими фахівцями: У вчителів повинна бути здатність співпрацювати з психологами, ресурсними вчителями та іншими спеціалістами, які надають підтримку учням з особливими потребами. Вони можуть спільно розробляти і впроваджувати індивідуальні плани та стратегії навчання.

4. Формування позитивних стосунків: Вчителі повинні вміти встановлювати позитивні стосунки з учнями, незалежно від їхніх особливостей. Це допомагає створити сприятливу атмосферу для взаємодії та навчання.

5. Підтримка соціального розвитку: Вчителі повинні сприяти соціальному розвитку учнів, навчаючи спільному спілкуванню, співпраці та розв'язанню конфліктів [3].

Вчителі початкових класів в інклюзивному навчанні є керівниками навчального процесу, які повинні мати розуміння, терпимість, та гнучкість, щоб забезпечити найкращі умови для всіх своїх учнів, незалежно від їхніх особливих потреб.

Велике соціальне значення із формування ставлення до впровадження інклюзивної освіти та подолання людьми негативних стереотипів щодо людей з особливими потребами полягає в тому, що одним воно дає можливість жити повноцінним життям у суспільстві, а іншим – не сприймати ці особливості упереджено.

Інклюзивна освіта в початковій школі є ключовим елементом сучасної освітньої системи, спрямованою на забезпечення рівних можливостей для всіх учнів. Інклюзивна освіта ставить перед собою завдання забезпечити рівний доступ до якісної освіти для всіх дітей, незалежно від їхніх особливих потреб. Це важливо для забезпечення справедливого та рівноправного суспільства. Інклюзивна освіта в початковій школі сприяє розвитку у дітей емпатії та розуміння різноманітності людських відносин. Вони вчаться приймати та поважати відмінність у поглядах серед своїх однокласників. Загалом, інклюзивна освіта в початковій школі не лише сприяє розвитку навчальних навичок, але й формує цінні соціальні навички та сприяє формуванню більш толерантного і рівноправного суспільства. Вона відкриває двері до світу знань для всіх дітей, даруючи їм можливість рости та розвиватися разом.

Список використаних джерел:

1. Акімова О.М. Основні аспекти інклюзивної освіти у підготовці майбутніх учителів початкових класів. Наукові записки кафедри педагогіки 35 (2014): 12-18.

2. Колупаєва, А. А., Таранченко, О. М. Інклюзивна освіта: від основ до практики. 2016.

3. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.

4. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки підручник. К. : «Центр учбової літератури», 2016. 248 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>